

Resultaten onderzoek vleermuizen en steenmarter

Hommelstraat 2 te Beuningen

Datum : 5 november 2018
Projectnummer : P18-0154
Opdrachtgever : Lion Schreven
Van de Looi & Jacobs Architecten
Langekerkstraat 27
6851 BM Huissen
Opgesteld door : I.J.J. Vleut
Kwaliteitscontrole : N. Arts-Smits

Kader

Initiatiefnemer is voornemens op de locatie Hommelstraat 2 te Beuningen de bestaande woning te slopen en een nieuw woongebouw te realiseren. In verband met de voorgenomen plannen is een toets flora en fauna uitgevoerd (Staro Natuur en Buitengebied, 2018). Hieruit is gebleken dat het pand mogelijkheden biedt voor verblijfplaatsen van vleermuizen en dat mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats van de steenmarter aanwezig is.

Indien verblijfplaatsen van vleermuizen en/of steenmarter aanwezig zijn, kunnen de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten tot gevolg hebben. Hiervoor is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. De aanvraag voor een ontheffing dient onderbouwd te worden met recentelijk onderzoek waarin aanwezigheid van de soorten wordt vastgesteld. In deze rapportage wordt beschreven hoe dit onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen en steenmarter is uitgevoerd en worden de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

Figuur 1. Plangebied Stationsplein 12 te Sittard (geel).

Figuur 1. Globale begrenzing plangebied (geel omlijnd) (bron: Pouderoyen Compagnons)

Methode

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol van 2017.

In het voorjaar van 2018 zijn drie veldbezoeken uitgevoerd om foerageergebied, vliegroutes en mogelijke kraamkolonie- en zomerverblijven van vleermuizen in of aan de gebouwen te kunnen vaststellen. Daarvan zijn twee avondrondes uitgevoerd in de periode 15 mei tot 15 juli en is een ochtendbezoek uitgevoerd in de periode 15 april tot 15 augustus.

In het najaar van 2018 zijn tevens twee avondrondes uitgevoerd in de periode 15 augustus tot 1 oktober om foerageergebied, vliegroutes, paarverblijven en zwermgedrag vast te stellen dat een winterverblijfplaats van vleermuizen indiceert. De gewone dwergvleermuis gebruikt in de winter grote gebouwen als massale winterverblijfplaats. De gebouwen kenmerken zich vooral door de flinke omvang, robuuste bouwstijl en de aanwezigheid van diepe spleetvormige ruimten (spouw, dilatatievoeg, holle vloerelementen etc.) waar meer dan honderden tot duizenden vleermuizen in kunnen verblijven. Om massale winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vast te stellen is het noodzakelijk om twee nachtbezoeken in de periode augustus tot 10 september tussen 0:00 uur tot 02:00 uur uit te voeren. De gewone dwergvleermuizen komen rond die periode massaal naar de winterverblijfplaats en zwermen daar rond. Er is gekozen om geen onderzoek uit te voeren naar massale winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen gedurende de nacht, omdat het gebouw niet voldoet aan de specificaties van een mogelijke massawinterverblijfplaats. De bouwmassa is niet dusdanig groot dat het geschikt is als massale winterverblijfplaats.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van verschillende batdetectors (Pettersson D240x en Anabat Walkabout). Vleermuizen maken ultrasoon geluid, en met de echo daarvan krijgen ze een geluidsbeeld van de omgeving. Wij kunnen dat geluid met het blote oor niet of nauwelijks horen, maar een batdetector zet het ultrasone geluid om naar een geluidsfrequentie die wij wel kunnen horen. Met de batdetectors die gebruikt zijn tijdens het vleermuisonderzoek is het mogelijk om opnames te maken van de geluiden. De Anabat Walkabout heeft als meerwaarde dat de sonogrammen van de geluiden van de vleermuizen gelijk zichtbaar zijn en in het veld kunnen worden geanalyseerd. De opnames zijn, indien noodzakelijk, achteraf geanalyseerd om met zekerheid de vleermuissoort vast te stellen met behulp van BatExplorer.

Tabel 1 geeft een overzicht van de bezoekdata, de onderzoeker(s), de onderzochte soortgroep(en), het moment op de dag en de weersomstandigheden.

Tabel 1. Overzicht veldbezoeken, onderzoekers en weersomstandigheden. Onderzoekers: IV = Ivar Vleut, FD = Freek Derks, DJ = Daniel Joppe, KM = Kirsten Moonen.

Periode	datum	tijd (van - tot)	onderzoeker	bewolking	temp	neerslag	wind
Voorjaar	23-5-2018	21:20 – 23:40	IV + IE + FD	Helder	21 °C	geen	Windkracht 2
Voorjaar	26-6-2018	22:00 – 0:00	DJ + FD	Helder	19 °C	geen	Windkracht 2
Voorjaar	27-6-2018	03:30 – 05:30	DJ	Licht bewolkt	12 °C	geen	Windkracht 1
Najaar	31-8-2018	22:00 – 0:00	IV + FD	Licht bewolkt	17 °C	geen	Windkracht 1
Najaar	24-9-2018	21:00 – 23:00	KM + IV	Licht bewolkt	12 °C	geen	Windkracht 1

Steenmarter

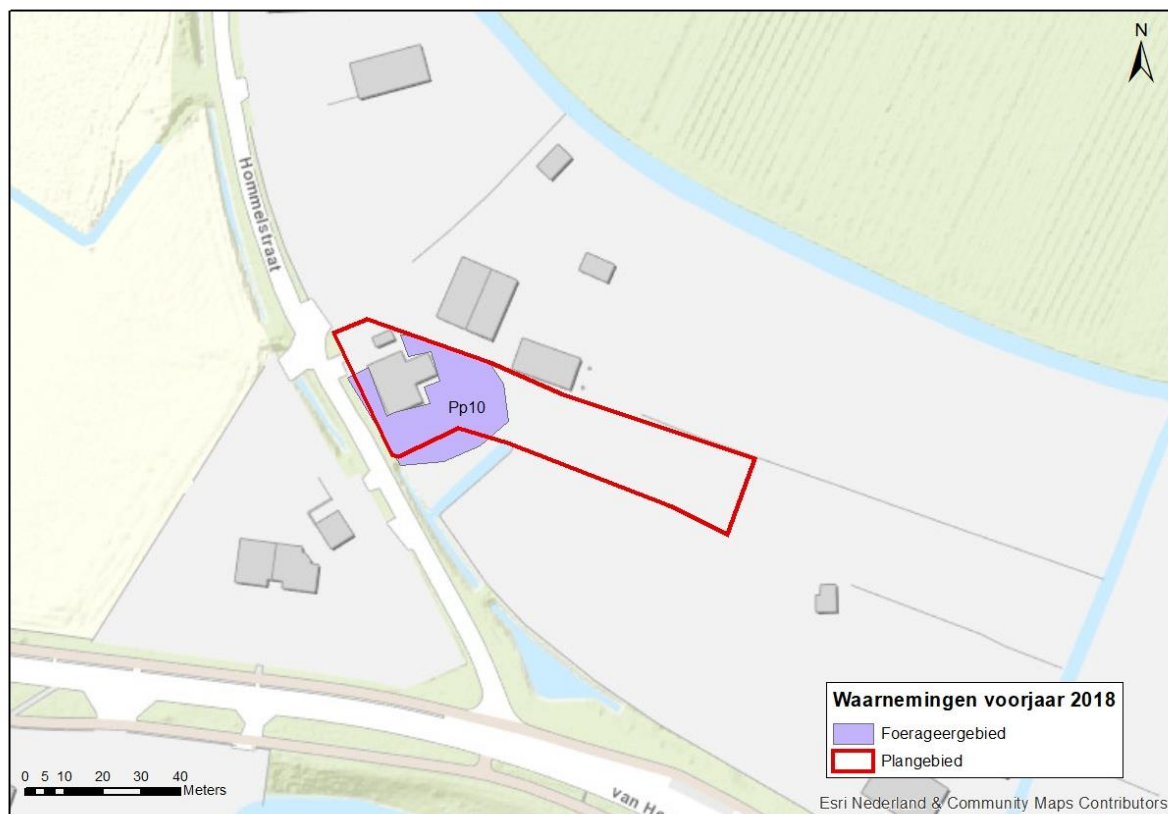
Het onderzoek naar steenmarters heeft plaatsgevonden in mei 2018. Het onderzoek bestond uit een inspectieronde van het gebouw en de directe omgeving op 4 mei en 23 mei 2018 en het plaatsen van cameravallen in de woning waar tijdens de quickscan flora en fauna uitwerpselen van mogelijk steenmarter zijn aangetroffen. De cameravallen zijn van 4 mei tot 23 mei 2018 actief geweest.

Resultaten Vleermuizen

Voorjaar 2018

In het voorjaar 2018 zijn in totaal drie onderzoeksrondes uitgevoerd. Gedurende deze onderzoeken zijn meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen binnen het plangebied waargenomen, voornamelijk aan de oostkant van het plangebied in de tuin, zie figuur 2. Tijdens het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied aangetroffen.

In het plangebied zijn meerdere vleermuizen aangetroffen die geen binding met het te slopen gebouw of de directe omgeving bleken te hebben. Deze individuen zijn als “ter plaatse” aangegeven in de waarnemingen per onderzoeksronde en weergegeven in bijlage 1.

Figuur 2. Waarnemingen vleermuizen binnen en buiten het plangebied gedurende drie rondes in het voorjaar van 2018
Pp = *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis, getal = aantal

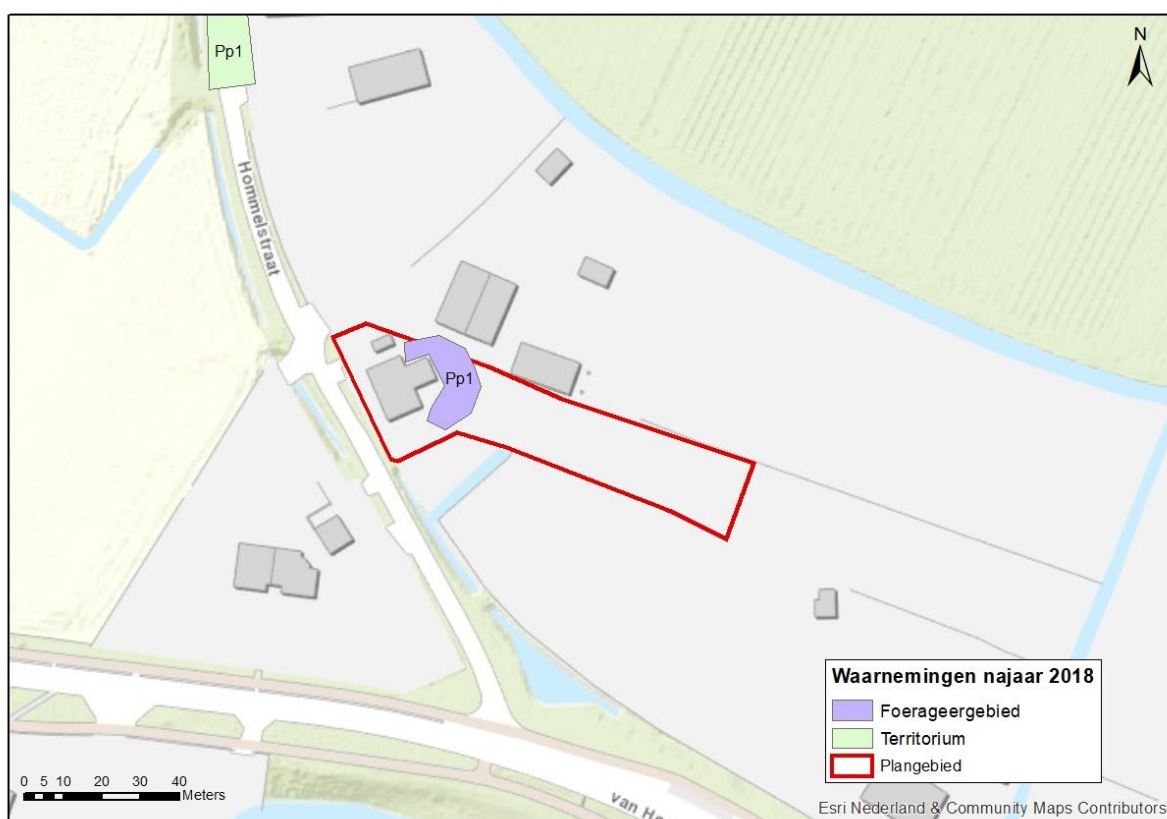
Najaar 2018

Tijdens het najaarsonderzoek is in het plangebied een enkele foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen aan de noordoostzijde van de woning.

Mannetjes vleermuizen van sommige soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, vertonen in deze periode een opvallend baltsgedrag. Tijdens de balts vliegen de mannetjes van de gewone dwergvleermuis roepend rond om vrouwtjes te lokken binnen een territorium, veelal gebruiken ze hierbij vaste trajecten. Het is dan mogelijk om paarverblijfplaatsen vast te stellen. Paarverblijven bevinden zich vaak in het centrum van het territorium in voornamelijk gebouwen of holle bomen.

Tijdens de onderzoeksrondes in het najaar zijn is geen paarverblijf vastgesteld in het plangebied. Buiten het plangebied een territorium van een gewone dwergvleermuis vastgesteld, ten noordwesten van het plangebied, zie figuur 3. Dit territorium overlapt niet met het plangebied. Ook net ten westen van het plangebied is een baltsend mannetje waargenomen. Het was niet mogelijk om het territorium van dit mannetje vast te stellen, omdat het individu maar een paar keer roepend was waargenomen. Het is echter uitgesloten dat een paarverblijfplaats in het gebouw binnen het plangebied aanwezig is, aangezien binnen het plangebied geen territorium van een baltsende gewone dwergvleermuis is geconstateerd.

Verder zijn in het plangebied meerdere vleermuizen aangetroffen die geen binding met het slopen gebouw of de directe omgeving bleken te hebben. Deze individuen zijn als “ter plaatse” aangegeven in de waarnemingen per onderzoeksronde en weergegeven in bijlage 1.

Figuur 3. Selectie van de belangrijkste waarnemingen vleermuizen binnen en buiten het plangebied gedurende twee rondes in het najaar van 2018 Pp = *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis, getal = aantal

Resultaten steenmarter

Op 12 maart 2018 is tijdens de quickscan flora en fauna op de zolder van het woonhuis ontlasting van vermoedelijk een steenmarter aangetroffen. Derhalve is op 4 mei 2018 sporenonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenmarter. Bij het plaatsen van de cameravallen zijn geen sporen aangetroffen van steenmarter op de zolder. De cameravallen waren zowel s 'nachts als overdag actief en waren ingesteld om van aanwezige dieren video-opnames te maken. Gedurende de periode van 4 mei tot 23 mei hebben de cameravallen geen opnames gemaakt van de steenmarter. Met de cameravallen zijn alleen meerdere opnames gemaakt van een bruine rat. Op basis van de resultaten van het sporenonderzoek en het onderzoek met de cameravallen, kan uitgesloten worden dat een steenmarter het gebouw gebruikt als verblijfplaats.

Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Vleermuizen

Foerageergebied

Tijdens de veldbezoeken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen in en rondom het plangebied. Het verwijderen van de vegetatie rondom de woning zal ervoor zorgen dat er foerageergebied verloren gaat voor de gewone dwergvleermuis. in de directe omgeving van het plangebied blijft echter voldoende foerageergebied voor de soort aanwezig, waardoor de voorgenomen plannen geen negatief effect tot gevolg hebben voor het foerageergebied van vleermuizen.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. De voorgenomen plannen en geplande werkzaamheden hebben derhalve geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vliegroutes

Binnen het plangebied zijn geen vliegroutes vastgesteld. De voorgenomen plannen en de geplande werkzaamheden hebben daarom geen negatief effect op vliegroutes van vleermuizen.

Steenmarter

Op basis van het onderzoek met cameravallen naar de steenmarter aan de Hommelstraat 2 te Beuningen kan worden geconcludeerd dat in het gebouw geen verblijfplaats van steenmarter aanwezig is en dat de sloop van de boerderijwoning geen effect heeft op vaste rust- en verblijfplaats van de steenmarter.

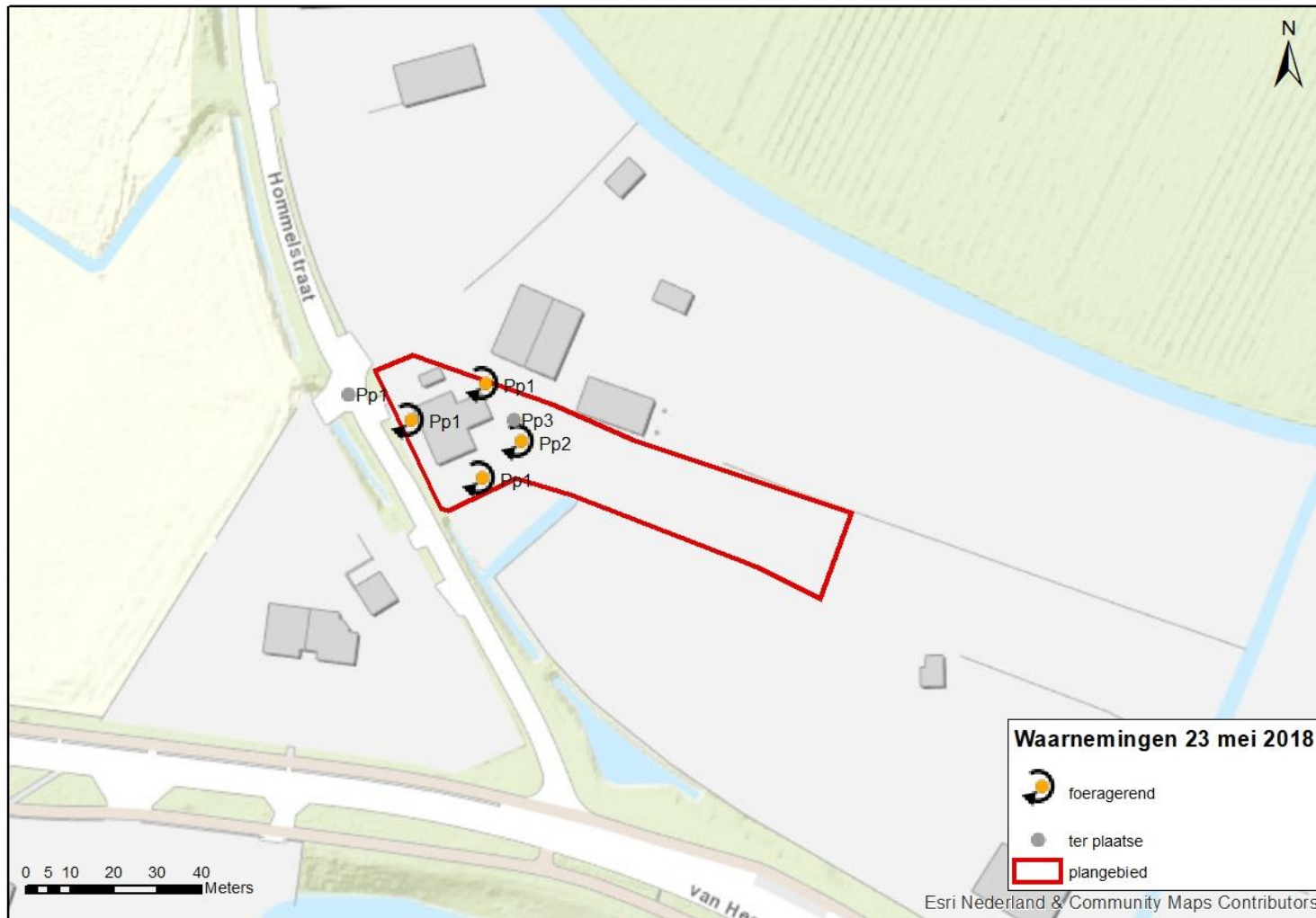
Conclusie

Uit het nader onderzoek naar vleermuizen en steenmarter is gebleken dat in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn van vleermuizen en steenmarter. Ook is geen belangrijk foerageergebied of een belangrijke vliegroute van vleermuizen aanwezig in het plangebied. De voorgenomen plannen en werkzaamheden hebben geen negatief effect op vleermuizen of steenmarters en derhalve ook geen overtreding van de Wet natuurbescherming te gevolg.

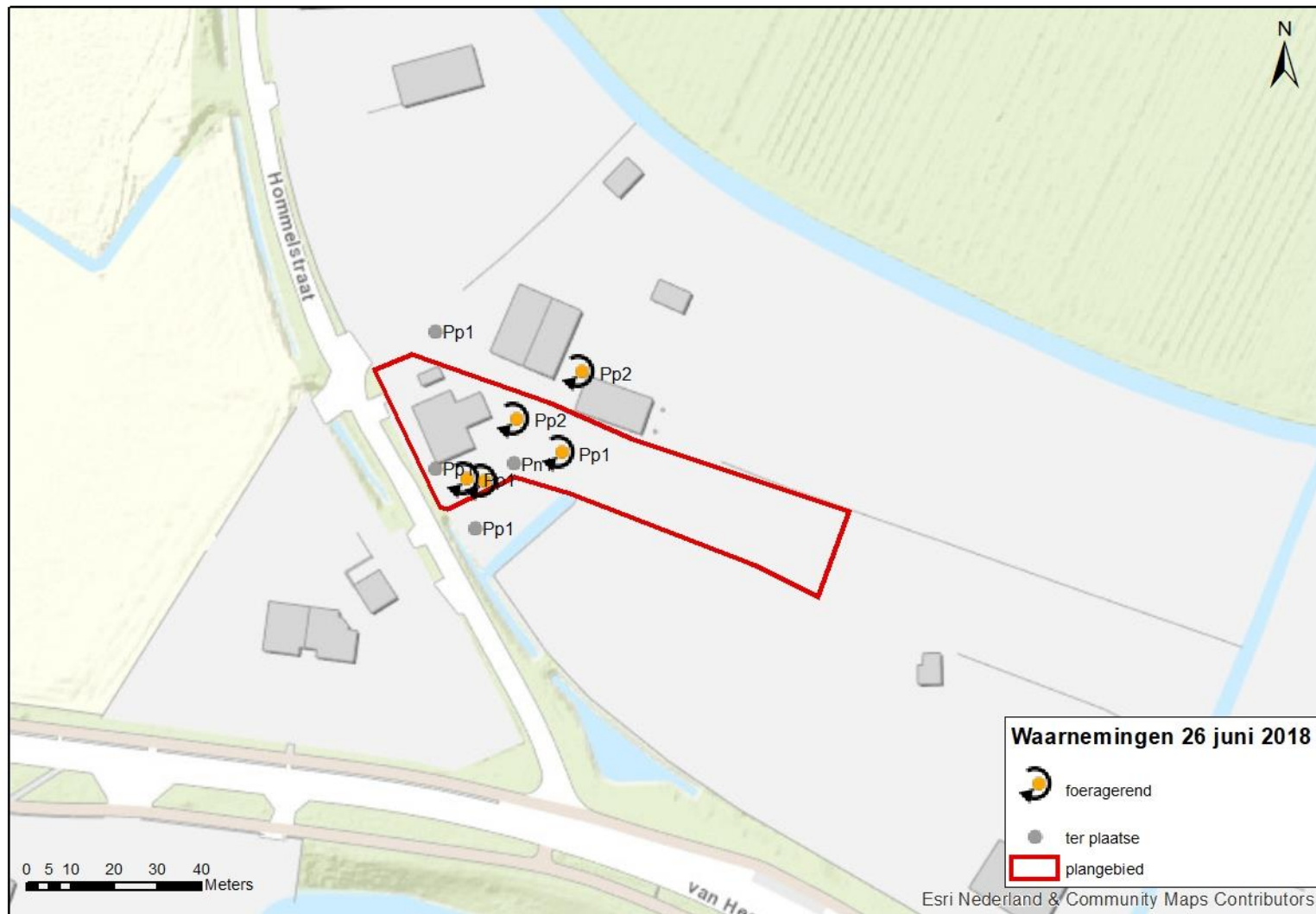
Literatuur

- + Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis. Versie 1.1, maart 2014. RVO-S12-401/BF15896
- + Bij12. 2017. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Lundberg, K., & Gerell, R. 1986. Territorial advertisement and mate attraction in the bat *Pipistrellus pipistrellus*. *Ethology*, 71(2), 115-124.
- + Staro Natuur en Buitengebied, QS flora en fauna Hommelstraat 2 te Beuningen, P18-0066, maart 2018

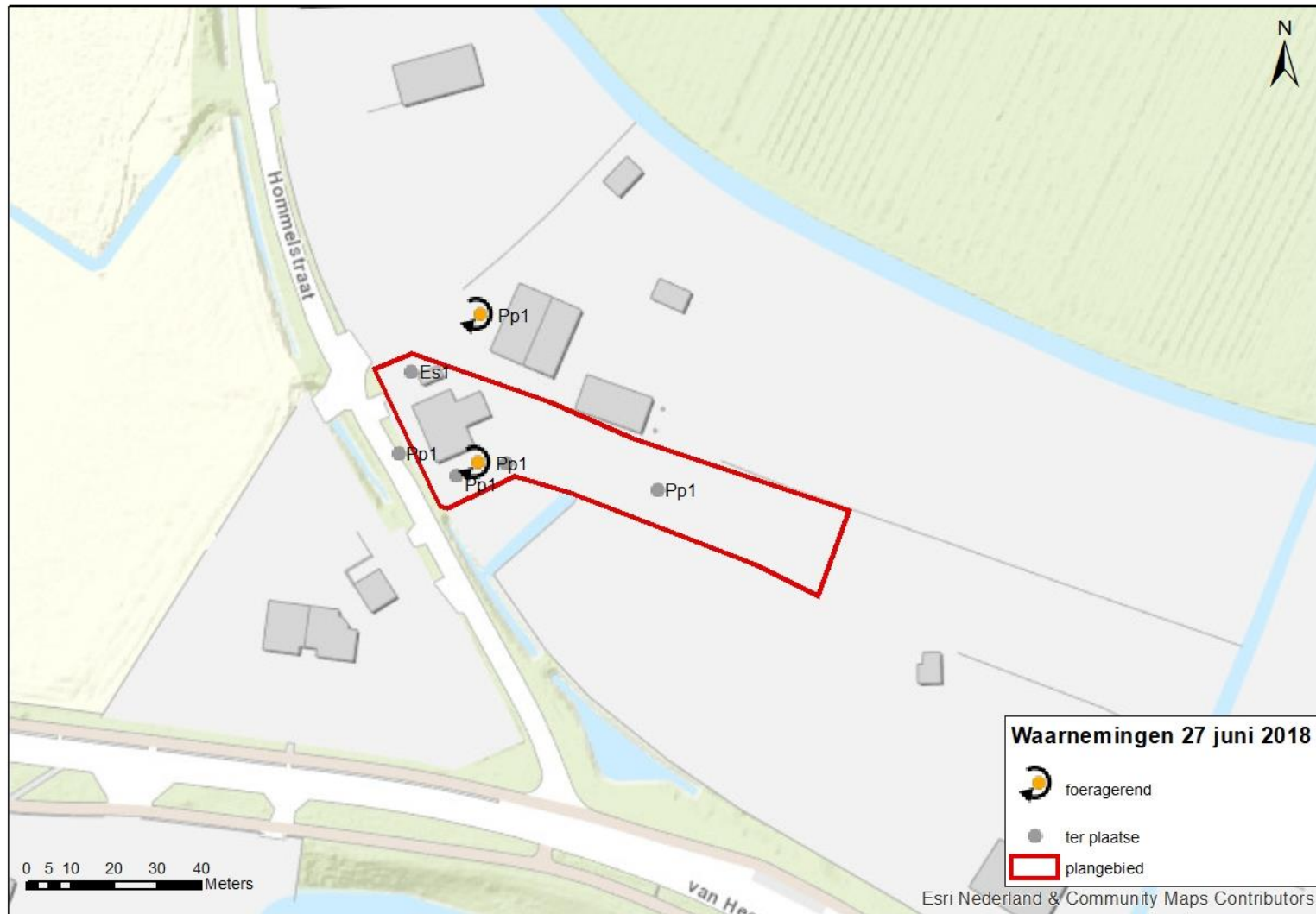
Bijlage 1. Waarnemingen per onderzoeksronde

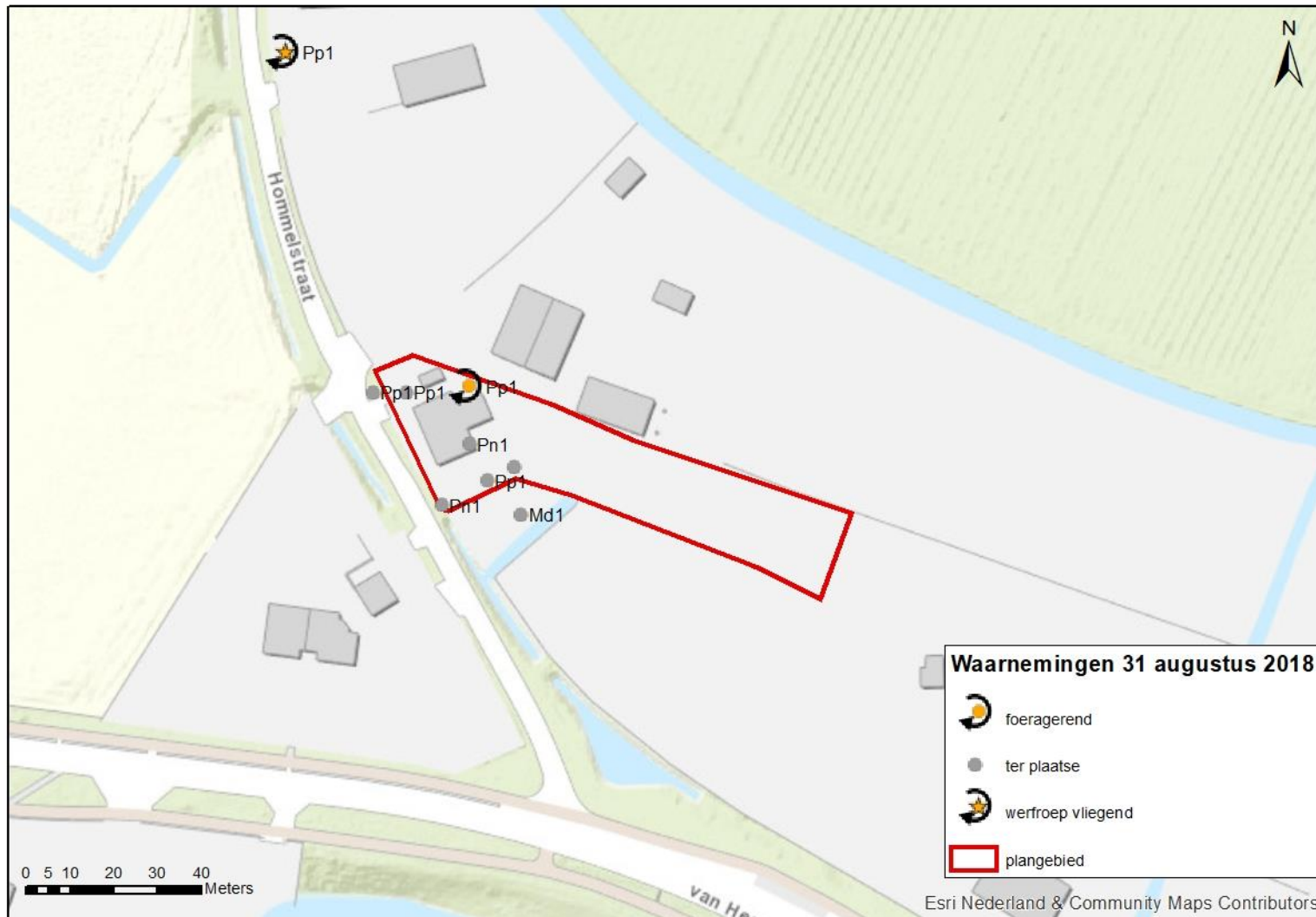
Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Getal = aantal

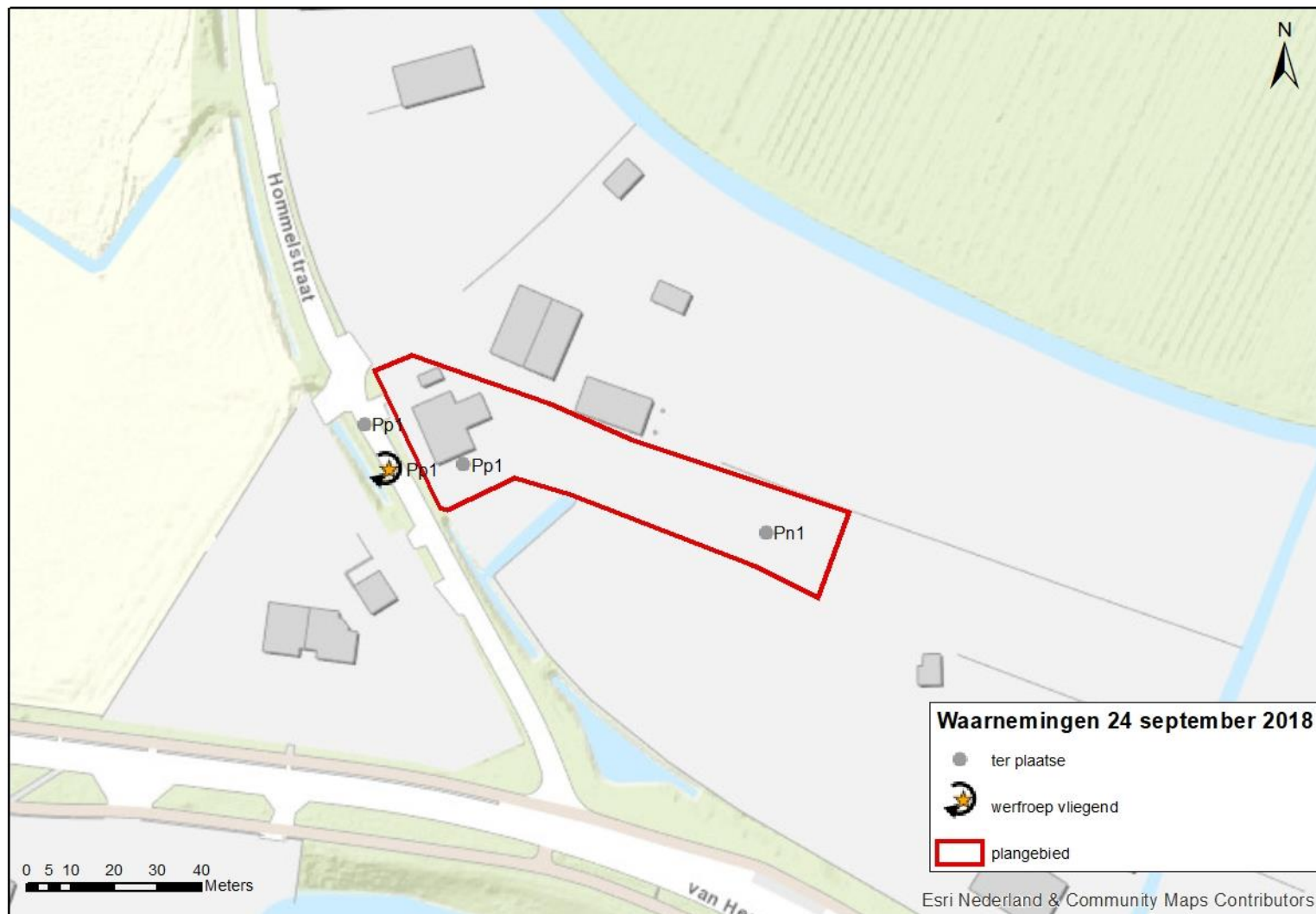
Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Pn – *Pipistrellus nathusii* – Ruige dwergvleermuis
Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Pn – *Pipistrellus nathusii* – Ruige dwergvleermuis
Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Pn – *Pipistrellus nathusii* – Ruige dwergvleermuis
Md – *Myotis daubentonii* – Watervleermuis
Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Pn – *Pipistrellus nathusii* – Ruige dwergvleermuis
Getal = aantal